

Prima pagină>Bani/Creanțe pecuniare>Cereri cu valoare redusă

Cereri cu valoare redusă

Letonia

1 Existența unei proceduri specifice pentru cereri cu valoare redusă

În Letonia există proceduri speciale pentru cererile cu valoare redusă atunci când cererea vizează recuperarea unei sume de bani sau recuperarea creanțelor privind întreținerea și valoarea totală a creanței nu depășește 2 100 EUR.

Cererile cu valoare redusă sunt reglementate de capitolul 30.3 articolele 250.18-250.27 și capitolul 54.1 articolele 449.1-449.12 din Codul de procedură civilă.

1.1 Sfera de aplicare a procedurii, plafon

Procedurile referitoare la cererile cu valoare redusă se aplică numai pentru cererile de recuperare a unor sume de bani și pentru cererile de recuperare a creanțelor privind întreținerea [articolul 35 alineatul (1), punctele (1) și (3) din Codul de procedură civilă].

În cadrul procedurii cu privire la cererile cu valoare redusă, creanța principală sau, în cazul unei cereri de recuperare a creanțelor privind întreținerea, plățile totale nu pot depăși 2 100 EUR în ziua depunerii cererii. În cazul cererilor pentru recuperarea creanțelor privind întreținerea, plafonul pentru cuantumul total al plăților se aplică fiecărui copil în parte, iar valoarea totală este suma totală care trebuie plătită în termen de un an.

Dispozițiile care reglementează cererile cu valoare redusă în legislația internă nu se aplică procedurii pentru cererile cu valoare redusă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă, cu excepția procedurii pentru atacarea hotărârilor unei instanțe de prim grad de jurisdicție. Cererile de recuperare a creanțelor privind întreținerea în cauzele transfrontaliere din interiorul Uniunii Europene fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere.

Taxa de stat (*Valsts nodeva*) care trebuie plătită pentru o cerere este de 15 % din suma solicitată, însă nu mai puțin de 71,41 EUR. În cazul cererilor de recuperare a creanțelor privind întreținerea pentru un copil sau un părinte, nu se plătește taxa de stat.

1.2 Aplicarea procedurii

Pentru a se pronunța cu privire la cererile cu valoare redusă, instanța urmează procedurile instanței de drept comun, cu anumite excepții prevăzute pentru cererile cu valoare redusă. Instanța începe instrumentarea cauzei pe baza unei cereri scrise.

Instanța nu continuă analizarea cererii în cazul în care aceasta nu este elaborată în conformitate cu dispozițiile articolului 250.20 din Codul de procedură civilă – reclamantul nu a utilizat modelul pentru cererile cu valoare redusă sau nu a indicat dacă solicită o ședință de judecată pentru analizarea cauzei.

În acest caz, un judecător emite o decizie motivată de a nu continua examinarea cererii, pe care o comunică reclamantului, și stabilește un termen pentru rectificarea neregulilor. Termenul nu poate fi mai mic de 20 de zile începând cu data expedierii deciziei. Decizia judecătorului poate fi contestată în termen de 10 zile sau în termen de 15 zile în cazul în care domiciliul persoanei în cauză nu se află pe teritoriul Letoniei.

1.3 Formulare

Cererea și observațiile părâtului trebuie să fie redactate pe formularele prevăzute în Regulamentul nr. 783 al Cabinetului (*Ministru kabinetis*) din 11 octombrie 2011 privind formularele care trebuie utilizate pentru cererile cu valoare redusă. Anexele la regulamentul includ următoarele formulare:

Formular de cerere cu valoare redusă pentru recuperarea unor sume de bani;

Formular de cerere cu valoare redusă pentru recuperarea creanțelor privind întreținerea;

Observații cu privire la un formular de cerere cu valoare redusă pentru recuperarea unor sume de bani;

Observații cu privire la un formular de cerere cu valoare redusă pentru recuperarea creanțelor privind întreținerea.

Regulamentul este disponibil pe portalul de legislație al Monitorului Oficial, *Latvijas Vēstnesis*: <http://likumi.lv/doc.php?id=237849>.

Pe lângă informațiile despre reclamant și părât, următoarele informații trebuie să fie menționate în formularul pentru cererile cu valoare redusă:

denumirea instanței districtuale sau municipale (*rajona (pilsētas) tiesa*) în fața căreia se introduce cererea: cu excepția cazului în care părțile au convenit prin contract că eventualele litigii urmează să fie soluționate într-un alt loc, o creanță împotriva unei persoane trebuie să fie prezentată în fața instanței de la domiciliul declarat al acesteia, sau, în cazul unei persoane juridice, de la sediul social (în cazul în care creanța este în legătură cu activitățile desfășurate de o sucursală sau o agenție a unei persoane juridice, o cerere poate fi prezentată, de asemenea, instanței din locul în care se află sucursala sau agenția).

Informații privind instanța competentă și, prin urmare, instanța care trebuie să fie menționată în formular se găsesc pe portalul internet <http://www.tiesas.lv>, articolul *Tiesas* („instanțe”), *Tiesu darbības teritorijas* („competența teritorială a instanțelor”);

reprezentantul reclamantului trebuie să fie menționat în cazul în care acesta dorește ca interesele sale să fie reprezentată în instanță de către o altă persoană. Pentru ca o altă persoană să fie în măsură să acționeze ca reprezentant în justiție, trebuie să se întocmească o procură (*pilnvara*) autentificată de un notar, iar aceasta trebuie să fie menționată în coloana privind temeiul reprezentării. În cazul în care reprezentantul este un avocat autorizat (*zvērināts advokāts*), reprezentarea trebuie să fie confirmată prin plata unui avans (*orderis*) și în cazul în care avocatul urmează să acționeze în numele părții, trebuie să existe o împuternicire scrisă (care, în acest caz, nu trebuie să fie autentificată de un notar);

obiectul cererii: în formular trebuie să se menționeze drepturile contestate și raporturile juridice dintre reclamant și părât, a căror existență sau absență trebuie să o confirme instanța la cererea reclamantului, care solicită instanței să îi apere drepturile sau interesele protejate prin lege;

metoda de calculare a sumei solicitate: într-un formular de cerere cu valoare redusă trebuie să se indice principalul datoriei, și anume cuantumul datoriei înainte de aplicarea dobânzilor și a penalităților contractuale, valoarea eventualelor penalități contractuale, orice dobândă datorată în temeiul contractului sau prin lege, precum și suma tuturor acestor elemente;

în formular trebuie să se indice faptele pe care reclamantul și-a întemeiat cererea și documentele justificative, dispozițiile specifice ale legii pe care se întemeiază cererea, și, în cele din urmă, măsura pe care reclamantul o solicită instanței;

cererea trebuie să fie semnată de reclamant sau de reprezentantul său, sau de reclamant împreună cu reprezentantul său, în cazul în care instanța solicită acest lucru. La cerere ar trebui să se anexeze documente din care să reiasă că toate procedurile privind examinarea preliminară extrajudiciară a cauzei au fost respectate, în conformitate cu dispozițiile legale, și care să prezinte faptele pe care se bazează cererea.

1.4 Asistență

Codul de procedură civilă nu prevede nicio dispoziție specială referitoare la asistența judiciară pentru cererile cu valoare redusă. O persoană poate fi reprezentată într-un cauză privind o cerere cu valoare redusă.

În cazul în care reclamantul dorește ca interesele sale să fie reprezentate în instanță de către o altă persoană, iar cererea este formulată de reprezentantul său, cererea trebuie să conțină prenumele, numele de familie, codul numeric personal și adresa pentru corespondența cu instanța a reprezentantului sau, în cazul în care reprezentantul este o persoană juridică, numărul de înregistrare și sediul social al acesteia. Orice persoană fizică poate acționa ca reprezentant în cadrul procedurii civile, cu condiția să fi împlinit vârsta de 18 ani, să nu fie plasată sub tutelă și să nu facă obiectul nici uneia dintre restricțiile specificate în articolul 84 din Codul de procedură civilă. În cazul în care o altă persoană urmează să acționeze în calitate de reprezentant în instanță, aceasta trebuie să fie autorizată în acest sens de către partea interesată, prin intermediul unei procuri certificate de un notar. Persoana care urmează să fie reprezentată poate acorda o împuternicire verbală în instanță, permițând unei alte persoane să acționeze în numele său, iar acest lucru ar trebui să fie menționat în procesul-verbal al ședinței de judecată. Un reprezentant al unei persoane juridice trebuie să dețină o procură scrisă sau documente care atestă că persoana în cauză este un agent abilitat să reprezinte persoana juridică fără autorizație specială. În cazul în care reprezentantul este un avocat autorizat, reprezentarea trebuie să fie confirmată printr-un avans, iar în cazul în care avocatul urmează să acționeze în numele părții, trebuie să existe o procură (care, în acest caz, nu trebuie să fie autentificată de notar). În cazul în care o persoană este reprezentată, documentele necesare sunt prezentate instanței și semnate de către reprezentantul care acționează în numele persoanei în conformitate cu procura.

1.5 Norme privind administrarea probelor

Obținerea de probe face obiectul normelor generale din Codul de procedură civilă. În consecință, în cadrul procedurilor pentru cereri cu valoare redusă, probele pot lua forma unor observații ale părților sau ale terților, declarații ale martorilor, dovezi scrise și avize ale experților.

1.6 Procedura scrisă

Un judecător inițiază procedura pentru o cerere cu valoare redusă pe baza unei cereri scrise. Pârâtului i se trimite o copie a cererii, însoțit de copii ale documentelor anexate acesteia, precum și un formular pentru observații. Orice observații pe care pârâtul dorește să le formuleze trebuie transmise în termen de 30 de zile. De asemenea, instanța informează pârâtul că absența oricăror observații din partea acestuia nu va împiedica pronunțarea unei hotărâri în cauză și că pârâtul poate solicita o audiere completă în instanță. Atunci când instanța comunică documentele către părți, aceasta le explică drepturile procedurale de care dispun, le informează cu privire la componența instanței care urmează să examineze cauza și le explică modul în care o parte poate prezenta obiecții în fața unui judecător. Codul de procedură civilă conferă părților drepturi procedurale în ceea ce privește pregătirea cauzei pentru proces, pe care le pot exercita cel târziu cu șapte zile înainte de data stabilită pentru pronunțarea unei hotărâri în cauza respectivă.

Pârâtul își poate prezenta observațiile utilizând un formular aprobat de Cabinet. Formularul este unul dintre cele care figurează în anexa la Regulamentul nr. 783 al Cabinetului din 11 octombrie 2011 privind formularele care trebuie utilizate pentru cererile cu valoare redusă (formularul este disponibil pe portalul instanțelor letone: <http://likumi.lv/doc.php?id=237849>). În observațiile sale, pârâtul trebuie să furnizeze următoarele informații:

denumirea instanței căreia îi sunt adresate observațiile;

prenumele, numele, numărul de identificare personal și domiciliul declarat al reclamantului sau, în absența acestuia, domiciliul *de facto* al reclamantului; sau, în cazul unei persoane juridice – denumirea, numărul de înregistrare și sediul social al acesteia;

prenumele, numele, numărul de identificare personal, domiciliul declarat al pârâtului, precum și orice altă adresă declarată de pârât, sau, în absența acesteia, domiciliul *de facto* al reclamantului; în cazul unei persoane juridice – denumirea, numărul de înregistrare și sediul social al acesteia; în plus, pârâtul poate să indice, de asemenea, o altă adresă pentru corespondența cu instanța;

numărul cauzei și obiectul cererii;

dacă pârâtul admite cererea, în întregime sau în parte;

obiecțiile sale împotriva cererii, motivele pe care se bazează acestea, precum și dispozițiile legale pe care se întemeiază;

probe care susțin obiecțiile sale împotriva cererii;

observații prin care se cere instanței să solicite probe;

dacă pârâtul dorește să își recupereze cheltuielile de judecată;

10. dacă pârâtul dorește să recupereze cheltuielile legate de desfășurarea acțiunii, indicând suma și anexând documentele justificative privind suma;

11. dacă pârâtul solicită soluționarea cauzei în cadrul unei ședințe de judecată;

12. orice alte circumstanțe pe care pârâtul le consideră importante pentru judecarea cauzei;

13. orice alte cereri;

14. o listă a documentelor anexate la observații;

15. data și locul în care au fost redactate observațiile.

Pârâtul are dreptul să introducă o cerere reconvențională în termen de 30 de zile de la data la care cererea inițială este comunicată pârâtului, în cazul în care: 1) există posibilitatea unei compensări reciproce între acțiunea inițială și cererea reconvențională; 2) admiterea cererii reconvenționale ar împiedica instanța să admită integral sau parțial cererile formulate în cadrul acțiunii inițiale; 3) cererea reconvențională și acțiunea inițială sunt interconectate, iar cauza poate fi soluționată mai rapid și mai corect în cazul în care sunt examinate împreună. Hotărârea se pronunță în conformitate cu procedura pentru cererile cu valoare redusă, în cazul în care cererea reconvențională este ea însăși o cerere cu valoare redusă, și anume se situează în cadrul plafonului admisibil și este formulată în consecință.

În cazul în care suma solicitată în cererea reconvențională depășește plafonul pentru cererile cu valoare redusă, sau în cazul în care cererea reconvențională nu este o cerere de recuperare a unei sume de bani sau a unor creanțe privind întreținerea, instanța instrumentează cauza în conformitate cu procedurile instanței de drept comun.

În cazul în care părțile nu solicită soluționarea cauzei în cadrul unei ședințe de judecată, iar instanța nu consideră că este necesară o ședință de judecată, cererile cu valoare redusă sunt soluționate printr-o procedură scrisă, iar părțile sunt notificate în timp util cu privire la data la care se poate obține un exemplar al hotărârii instanței de la secretariat. Data respectivă este considerată data la care este întocmită întreaga hotărâre.

Instanța soluționează cauza în cadrul unei ședințe de judecată, în conformitate cu procedurile instanței de drept comun, în cazul în care oricare dintre părți solicită acest lucru sau în cazul în care instanța consideră că este necesară organizarea unei ședințe de judecată.

În cazul în care domiciliul sau locuința unei persoane nu se află în Letonia și se cunoaște adresa acesteia, expedierea și notificarea/comunicarea actelor juridice este realizată în conformitate cu dispozițiile dreptului internațional obligatoriu pentru Letonia, cu legislația Uniunii Europene și, în special, cu procedura menționată la articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 **de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă**.

1.7 Conținutul hotărârii

O hotărâre judecătorească este pronunțată prin înmânarea către părțile implicate a unui exemplar al hotărârii imediat ce aceasta este întocmită.

Un exemplar al hotărârii poate fi trimis prin poștă sau, dacă este posibil, printr-un alt mijloc, în conformitate cu procedurile de livrare și de notificare sau comunicare a actelor judiciare prevăzute în Codul de procedură civilă. Un exemplar al hotărârii trebuie să fie trimis imediat după data la care s-a întocmit integral hotărârea. Termenele nu sunt afectate de data la care hotărârea este primită.

Hotărârea judecătorească privind o cerere cu valoare redusă trebuie să se conformeze dispozițiilor de drept comun din Codul de procedură civilă în ceea ce privește conținutul hotărârilor. O hotărâre judecătorească este alcătuită din patru părți:

În partea introductivă se afirmă că hotărârea se pronunță în numele Republicii Letonia, și se indică data la care hotărârea a fost pronunțată, denumirea instanței care pronunță hotărârea, componența instanței, grefierul care a participat la ședință, părțile în litigiu și obiectul litigiului.

O parte descriptivă prezintă cererea prezentată de către reclamant, eventuala cerere reconvențională formulată de pârât, orice obiecții invocate, precum și conținutul observațiilor prezentate de către părți.

Motivarea hotărârii prezintă faptele constatate în cadrul cauzei, probele pe care se bazează constatările instanței și motivele pentru eventuala respingere a unor probe. În această parte se menționează, de asemenea, legile și regulamentele pe care le-a aplicat instanța, o evaluare judiciară a faptelor, precum și constatările instanței cu privire la validitatea sau lipsa de validitate a cererii. În cazul în care pârâtul a acceptat cererea în totalitate, motivarea hotărârii indică numai legile și regulamentele pe care le-a aplicat instanța.

Dispozitivul menționează dacă instanța admite cererea, integral sau în parte, sau dacă aceasta respinge cererea, integral sau în parte, și precizează conținutul hotărârii. Aici se specifică, de asemenea, cine plătește cheltuielile de judecată și în ce proporție, eventualul termen de conformare benevolă cu hotărârea, termenul și eventualele proceduri de atac, precum și data întocmirii hotărârii definitive.

Părțile în cauză pot ataca o hotărâre privind o cerere cu valoare redusă pe baza oricăruia dintre motivele de introducere a unei căi de atac prevăzute în Codul de procedură civilă.

1.8 Rambursarea cheltuielilor

Cererile cu valoare redusă fac obiectul normelor generale referitoare la plata cheltuielilor de judecată.

Atunci când este pronunțată o hotărâre, aceasta obligă partea căzută în pretenții la plata tuturor cheltuielilor de judecată ale părții care a avut câștig de cauză. În cazul în care cererea este admisă numai în parte, pârâtul va fi obligat să plătească costurile de judecată ale reclamantului în raport cu cererile susținute, iar reclamantul va trebui să plătească cheltuielile de judecată ale pârâtului proporțional cu cererile respinse. Nu se poate recupera taxa de stat (*valsts nodeva*) pentru o cale de atac auxiliară (*blakus sūdzība*) împotriva unei hotărâri a instanței sau, în cazul în care o hotărâre judecătorească a fost pronunțată anterior în lipsă, pentru o cerere prin care se urmărește redeschiderea procedurii și judecarea din nou a cauzei.

În cazul în care reclamantul întrerupe acțiunea, acesta trebuie să ramburseze cheltuielile de judecată suportate de către pârât. În acest caz, pârâtul nu rambursează cheltuielile de judecată suportate de către reclamant, însă în cazul în care reclamantul întrerupe acțiunea deoarece pârâtul dă curs cererii sale în mod benevol după depunerea cererii, instanța poate impune pârâtului, la cererea reclamantului, să plătească cheltuielile de judecată ale reclamantului. De asemenea, în cazul în care o acțiune rămâne nesoluționată, instanța poate, la cererea pârâtului, să impună reclamantului plata cheltuielilor de judecată ale pârâtului.

În cazul în care un reclamant este scutit de cheltuielile de judecată, pârâtul poate fi obligat să plătească statului cheltuieli de judecată proporțional cu partea din cerere care a fost admisă.

1.9 Posibilitatea de a ataca hotărârea

O cale de atac (*apelācija*) poate fi introdusă împotriva unei hotărâri pronunțate de o instanță de prim grad de jurisdicție dacă:

instanța a aplicat sau a interpretat o normă de drept material în mod incorect, iar acest lucru a condus la o soluționare incorectă a cauzei;

instanța a încălcat o normă de drept procedural, iar acest lucru a condus la o soluționare incorectă a cauzei;

instanța a efectuat constatări de fapt inexacte, a evaluat incorect elementele de probă sau a oferit o evaluare juridică eronată a circumstanțelor cauzei, iar acest lucru a condus la o soluționare incorectă a cauzei.

În cazul în care o cerere cu valoare redusă a fost soluționată prin procedură scrisă, termenul pentru atacarea hotărârii curge din ziua în care este întocmită hotărârea.

În plus față de aspectele menționate în Codul de procedură civilă, o cale de atac care susține că hotărârea este eronată trebuie să menționeze următoarele: norma de drept material care a fost aplicată sau interpretată în mod eronat de către instanța de prim grad de jurisdicție, sau norma de drept procedural care a fost încălcată și modul în care acest lucru a afectat judecarea cauzei;

constatările de fapt ale instanței de prim grad de jurisdicție care sunt considerate incorecte, elementele de probă care au fost evaluate în mod eronat, modul în care se poate observa că examinarea juridică a împrejurărilor cauzei este deficitară, și modul în care acest lucru a afectat judecarea cauzei.

Un judecător din cadrul instanței de prim grad de jurisdicție decide dacă trebuie să înainteze calea de atac la un nivel superior: în cazul în care calea de atac nu îndeplinește cerințele din Codul de procedură civilă sau nu au fost anexate toate documentele cerute sau nu s-au furnizat traduceri certificate în mod corespunzător ale căii de atac și ale documentelor anexate, astfel cum a fost solicitat, judecătorul stabilește un termen în care deficiențele trebuie să fie remediate.

În cazul în care deficiențele sunt remediate în termenul prevăzut, calea de atac se consideră ca fiind depusă la data la care aceasta a fost prezentată pentru prima dată. În caz contrar, se consideră că aceasta nu a fost depusă și se restituie solicitantului.

O cale de atac care nu este semnată sau care este prezentată de o persoană care nu a fost autorizată în mod corespunzător în acest sens sau pentru care nu s-a plătit taxa de stat nu este acceptată și se restituie solicitantului. O decizie de refuzare a unei căi de atac nu poate fi contestată.

După ce constată că s-au respectat procedurile pentru introducerea căilor de atac, un judecător din cadrul instanței de al doilea grad de jurisdicție decide să inițieze procedura de recurs în termen de 30 de zile de la primirea căii de atac; în unele cazuri, această decizie se ia în comun de un complet format din trei judecători.

Cu condiția invocării a cel puțin unuia dintre posibilele motive de introducere a unei căi de atac, judecătorul hotărăște să inițieze procedurile de recurs și notifică părțile fără întârziere, indicând termenul pentru prezentarea de observații scrise.

În cazul în care judecătorul numit pentru a soluționa calea de atac consideră că nu ar trebui să se înceapă procedura de recurs, acest aspect este analizat în comun de un complet format din trei judecători.

În cazul în care cel puțin unul dintre cei trei judecători este de părere că cel puțin unul dintre posibilele motive de introducere a unei căi de atac este prezent, judecătorii iau decizia de a iniția procedura de recurs și notifică imediat părțile.

În cazul în care judecătorii consideră în unanimitate că nu există niciunul dintre motivele de inițiere a procedurii de recurs, aceștia emit o decizie prin care refuză să inițieze procedura de recurs și înștiințează imediat părțile. Decizia se prezintă sub forma unei rezoluții (*rezolūcija*) și nu poate fi contestată.

În termen de 20 de zile de la data la care instanța de al doilea grad de jurisdicție notifică părțile că a fost inițiată procedura, părțile pot prezenta observații scrise cu privire la calea de atac, furnizând un număr de copii egal cu numărul părților.

După notificarea inițierii procedurii de recurs, o parte dispune de 20 de zile pentru a înainta un recurs incident. În cazul în care instanța primește un recurs incident, aceasta trimite copii celorlalte părți.

În cauzele privind cereri de valoare redusă, căile de atac sunt soluționate de regulă prin procedură scrisă; părțile sunt notificate în timp util cu privire la data la care pot obține un exemplar al hotărârii instanței de la secretariat și sunt informate cu privire la componența instanței și la dreptul lor de a formula obiecții în fața unui judecător. Hotărârea este considerată ca fiind întocmită în ziua în care se poate obține o exemplar al acesteia de la secretariatul instanței. Cu

toate acestea, în cazul în care instanța consideră că este necesar, o cale de atac privind o cerere cu valoare redusă poate fi soluționată în cadrul unei ședințe de judecată.

O hotărâre pronunțată de o instanță de al doilea grad de jurisdicție nu poate fi contestată pe chestiuni de drept și intră în vigoare în momentul în care este pronunțată sau, în cazul în care calea de atac este soluționată prin procedură scrisă, la data la care este întocmită.

Ultima actualizare: 07/02/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.